

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

Sayı : 54045643-610-E.1701908
Konu : Soru Önergesi (7/28183)

29.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.04.2020 tarihli ve 43452547-120.07-647761 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Hasan KALYONCU'ya ait 7/28183 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/28183) (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : F00JFYEM Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-cbys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya /
ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60
www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ
YÜKSEL
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN KALYONCU'YA AİT 7/28183 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması çerçevesinde su kaynaklarında tarımsal kaynaklı kirliliğin tespiti, azaltılması ve önlenmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Yönetmelik kapsamında Türkiye genelinde 2.492 yerüstü (707 göl, 1785 Nehir), 2.313 yeraltı suyu olmak üzere toplam 4.805 istasyonda sularda tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin tespiti amacıyla izleme çalışmaları yürütülmektedir.

İzleme çalışmaları tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin tespiti ve Nitrata Hassas Bölgelerin belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır. Yerüstü sularında analizler her ay, yeraltı sularında ise üç ayda bir yapılmaktadır. Analiz sonuçları Nitrat Bilgi Sistemine kaydedilmektedir. Veriler tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin tespiti ve nitrata hassas bölgelerin belirlenmesi çalışmalarında değerlendirilmektedir.

Nitrat kirliliği izleme sonuçlarına bağlı olarak nitrata hassas bölgelerin belirlenmesi ve bu bölgelerde kirliliği azaltmaya ve önlemeye yönelik tedbirleri içeren eylem planlarının hazırlanması çalışmasına devam edilmektedir. TÜBİTAK MAM ile yapılmakta olan çalışmada 3 yıllık süre içinde 25 nehir havzasında Nitrata Hassas Bölgeler (NHB) belirlenecek, bu bölgelerde uygulanacak Eylem Planları ve eylem planlarının fayda/maliyet analizi birlikte hazırlanarak ilan edilecektir. Suların tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması amacıyla çiftçiler tarafından alınması gereken tedbirleri içeren İyi Tarım Uygulamaları Kodu 11.02.2017 tarih ve 29796 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği (No: 2016/46)" inin eki olarak yürürlüğe girmiştir.

İyi Tarım Uygulamaları Kodunun yayımlanması ile yeni hayvancılık işletmelerinin sızdırmaz ve işletme kapasitesine uygun hayvansal gübre deposu ve hayvansal gübre yönetim planı ile projelendirilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Mevcut işletmelerin ise dört yıllık süre içerisinde İyi Tarım Uygulamaları Koduna uyum sağlamaları gerekmektedir.

Ülkemizdeki 25 nehir havzasında; "Türkiye'de Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi" yürütülmüştür. Söz konusu Proje kapsamında; yerüstü sularında hassas su kütleleri, kentsel atıksu kirliliği (evsel, endüstriyel vb. kirlilik) açısından kentsel hassas alanlar ve tarımsal kaynaklı baskının yoğun olduğu nitrata hassas alanlar tespit edilmiş, bu alanlarda su kalitesi hedefleri ve su kalitesinin iyileştirilmesi için alınacak tedbirler belirlenmiş olup; 23.12.2016 tarih ve 29927 sayılı "Hassas Su Kütleleri ile Bu Kütleleri Etkileyen Alanların Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Hakkında Yönetmelik" ile ilan edilmiştir.

Ayrıca, "Durgun Sularda Özümlenme Kapasitesinin Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi" kapsamında yapılan tespit ve izleme çalışmaları sonucu elde edilen veriler doğrultusunda 58 adet doğal gölün korunması maksadıyla tedbirler programı oluşturulmuştur. Tedbirler programı "Noktasal Kaynaklı Kirlilik Yönetimi Uygulamaları ve Tarımsal, Hayvansal, Ormancılık, Kentsel Yüzeysel Akış, Kırsal Yüzeysel Akış İyi Yönetim Uygulamaları" tedbirlerini içermektedir. İlave, Bakanlığımız tarafından göl ve

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

nehirlerimizdeki su kirliliğinin engellenmesi maksadıyla 10 adet Su Kalitesi Eylem Planları yayınlanmaktadır.

Söz konusu iki projede de nitrat kirliliği tespiti için izleme çalışmaları yapılmış ve göllerimizin kirlilik seviyeleri belirlenmiştir.

Projelerden elde edilen tedbirler Nehir Havzası Yönetim Planlarında bütüncül bir halde uygulanmaktadır.

Su kaynaklarının miktarının ve kalitesinin korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması maksadıyla baskı ve etkilerin yoğun olduğu noktalarda alt havza bazında alınması gereken tedbirler belirlenerek eylem planları hazırlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından yürütülmüş olan İklim Değişikliğinin Su Kaynaklarına Etkisi Projesi ile iyimser ve kötümser senaryolar ışığında iklim değişikliğinin havzalar bazında yeraltı ve yerüstü su kaynaklarına etkileri tespit edilerek uyum faaliyetleri belirlenmiştir. Proje kapsamında, her bir havzadaki toplam su potansiyelindeki değişimler tespit edilmiş olup göller bazında iklim simülasyonları yapılmamıştır.

Bakanlığımız tarafından Ülkemizin 25 havzasındaki referans alanların (doğal ve/veya insani etkiler sebebiyle çok az bozulmuş alanlar) belirlenmesi maksadıyla bir proje başlatılmıştır. Proje kapsamında 25 havzada nehir, göl, kıyı ve geçiş sularında biyolojik, hidromorfolojik ve kimyasal izleme çalışmaları yürütülmüştür. İzleme sonuçlarının değerlendirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız İl Yayın Programları doğrultusunda İl Müdürlüklerimizce de sularda tarımsal kaynaklı kirliliğin önlenmesine yönelik bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır.